

afa, 26 d. Rugsėjo
 SKAITYMAI
 VADOVELIS
 KRAUTUVIŲ
 CLOTHING CO.
 DRABUŲ IŠTATA
 AUTOMOBILIŲ
 DIRBTUVĖ
 SPECIALISTAS
 ALIAS

KRISLAI
 Siūlosi.
 Pradėkim Tuojau.
 Toiletai ir Duona.
 Parenkim Jų Kovą.
 Rašo M. Rambus.

Pirmas Lietuvių Darbininkų Dienraštis.
 Išleina Kasdien Apart Nedėdienių.

L A I S V Ė

LITHUANIAN DAILY

Darbininkai Visų Šalių, Vienytės! Jūs Nieko Nepralaimėsite, Tik Retėžius, o Laimėsite Pasaulį!

No. 230 TELEPHONE STAGG 8878 Brooklyn, N. Y., Pamedėlis, 28 d. Rugsėjo (September), 1925 Pavienio Numerio Kaina 4c. Metai XV, Dienraščio VD

SSSR Unijų Delegacija Apleido Japoniją

TOKIO. — Atvykusi čionai SSSR unijų delegacija pasitarti su vietiniais darbininkais, negalėjo ilgai būti delei Tokio valdžios bausaus persekiojimo. Nė su vienu vietinių darbininkų atstovu neleido pasimatyti. Pabuvus keletą dienų, delegacija iškeliauvo į Korėją.

LIETUVOS ŽINIOS

Reikalauja Taisyti Gatves

KAUNAS.—Pas miesto burmistrą atsilankė skaitlinga Viliampolės gyventojų delegacija, prašydama, kad miestas dar šiais metais imtųsi išgrįsti visą eilę gatvių, kurios šandien yra nepravažiuojamos ir nepraeinamos, kaip tai: Koklių, Mokyklos, Vežėjų, Vidurinė gt. ir kitos. Aleksotos ir Žem. Šančių gyventojai lygiu būdu prašo išgrįsti nors dalis pradėtos taisyti Kauko gatvės, Žuvų rinkos, įrengti naujas rinkas Šančiuose. Viensiemis tiems darbams reikalinga mažiausiai 150 tūkstančių litų, bet tokiu pinigų surasti miesto savivaldybė delei stokos lėšų negali.

Lietuvos Darbininkai Gabenami į Franciją Vergauti

KAUNAS. — Tarp vidaus reikalų ministerijos ir vietinės laivų kontoros (kuri atstovauja Francūzijos draugijai) tapo padaryta sutartis del Lietuvos darbininkų siuntimo Francūzijon lauko darbams. Toji kontora gali daryti sutartis su darbininkais nedaugiau kaip metams. Lietuvos darbininkus draudžiama siūsti į Morokko ar į kitas tolimas Francūzijos kolonijas. Jie turi būti aprūpinti darbu pačioj Francūzijoje. Darbininkai gauna 150 frankų mėnesiui, o moterys gauna 110 frankų mėnesiui su valgiu ir butu. Paskutinėmis dienomis jau užsirašė apie 700 darbininkų, kurie turi pristatyti įrodyti, kad jie yra darbė žemės ūkyje. Kelionės išlaidas padengia kontora.

Pirmoji grupė iš 300 darbininkų dabar išvažiuoja iš Klaipėdos specialiu garlaiviu, kuris atplauks Francūzijon rugsėjo 9 d.

Į FRANCIJĄ

KAUNAS.—Kelinta diena prie Francūzų emigracijos biuro (bene Laisvės Alejoj No. 61) stovi žmonių minia ir laukia... Paklausi, ko laukia, atsako: ugi važiuojam į Francūziją duonos įsigyti... Daugiausia vyrų, bet yra nemaža ir moterų.

Sugrįžęs iš Lietuvos tautininkų vadas širvydas vyriausia savo įspūdių tema stotasi kumpius, sūrius, alutį ir toiletus...

Valdžia ir Unijos Lyderiai Neleidžia Darbiečiams Laikyti Prkalbų

SCRANTON, Pa. — Sios apieilinkės miestų valdžios ir unijos viršininkai (reakcininkai Lewis pasekėjai) padarė bendrą frontą ir pradėjo karą prieš darbiečius, draudžiant jiems prakalbas sakyti. Swoyersvilės ir Exeterio miesteliuose buvo rengiamos prakalbos Darbininkų Partijos vardu, bet valdžia neleido, prisiųsdama policiją išvaikyti susirinkusius ir prakalbas darbininkus. Pav., Swoyersvilėje prieš pat prakalbas atėjo valdžios atstovai ir liepė užsirašyti svaite. Exeterij, kame Gitlowas ir Žalpis turėjo kalbėti, taipgi prakalbos išardytos.

Naujos Formos Vestuvės įvyko Turkijoje; Visus Stebina

KONSTANTINOPOLIS.—Pirmu syk istorijoje turkai turėjo čionai vestuves, kuriose jaunikis su nuotaka vienas kitą matėsi ir dalyvavo sykiu. Sulyg senų įstatymų, jaunikis su jaunamarte nesimatydavo iki tol, kol apsvėsdavo. Juos apžėnydavo piršliai arba giminės.

VOKIEČIŲ REIKALAVIMAS

PARYŽIUS.— Iš Vokietijos gautas sutikimas dalyvauti saugumo sutarties darymo konferencijoje. Notoje nurodoma, kad ta konferencija turėtų būti suaukta spalio 5 d. Lucernės mieste, Šveicarijoje.

MacDonaldas Niekina Mainierių Uniją

LONDONAS.— Mainierių unijos vadas Cook, kuris dabar kovoja su valdžia ir kapitalistais už geresnių darbo sąlygų ir didesnių algų išlaikymą pas mainierius, skundžiasi, kad MacDonaldas, socialistų lyderis, kiša koją unijai. Cook tvirtina, kad MacDonaldas apšmeižs mainierių uniją ir stojes su kapitalistais prieš mainierių reikalus. Kas liečia galutiną mainierių susitaikymą su kapitalistais algų klausimu, Cook sako, tai turės išspręsti Unijų Generalė Taryba.

Naudoja Elektra Jieškojimui Pabėgusių Kriminalistų

BERLYNAS.— Šiame mieste yra itaisyta keletas tam tikrų elektrinių skelbimo vietų, kuriose jieškoma vagių, nurodant pasislėpusiu vazių išžiūras, ir t.t. Tas diekčiai paeilėsti policijai sugauti pasislėpusius kriminalistus ir vagišius.

Eksplozija Mainioje Užmuše Tris Darbininkus

HERRINE, ILL.— Įvykusi gazo eksplozija mainioje 7, kuri priklausė Consolidated Coal Co., užmuše tris darbininkus. Ketvirtas yra sunkiai sužeistas. Tarpe užmuštieji randasi vienas William Dronski, kuris yra lietuvis.

LAIVAS NUSKANDINO SUBMARINĄ S-51; 34 ASMENYS MANOMA YRA NUSKENDE

Dedamos Didžiausios Pastangos Ištraukimui Submarino Viršun, bet Nepajėgiama; Dideli Nuostoliai Laivyno Departmentui: Andai Orinis Laivas, o Dabar Povandeninis Surtiškėjo su Žmonėmis.

BOSTON. — Ir vėl jūrų tragedija pasikartojo. Iš pereito penktadienio į šeštadienį naktį laivas City of Rome, plaukiantis iš Savannah į Bostoną, sudaužė submariną S-51 netoli Block Island. Submarinas tuojau nuskendo ir apie jojo padėti nieko nežinoma iki šiol. Tik trys submarino įgulos nariai išplaukė viršun, kurių vienas yra labai sergantis. Iš viso buvo 37 įgulos nariai. Taigi 34 asmenys manoma yra prigėrę sykiu su submarinu. Tuojau pradėta daryti jieškojimai povandenij. Paskiausias žinios skelbia, kad submarinas jau surastas gulintis jūros dugne, bet apie tai, ar jo įgulos nariai yra gyvi, sunku kas sakyti. Manoma, kad jie dar gali būti gyvi, nes submarinas yra išdalintas į tam tikrus departmentus. Viena departmentą sumušus, į kitą galima įeiti ir ten nuo vandens apsisaugoti. Bet ar galėjo padaryti tą S-51 įgula, kol kas nežinoma. Visi spėja, kad tie 34 asmenys jau yra negyvi.

VIRŠ 100 KOMUNISTŲ SUIMTA BUDAPEŠTE

Krūvina Vengrijos diktatoriaus Horthy valdžia pradėjo visą eilę puolimų ant komunistų. Jau suareštauta virš 100 komunistų veikėjų tik vienam Budapešto mieste. Suimtuosius baisiai kankina. Tuomi norima išnaikinti Komunistų Partija, kuri tenai yra labai veikli. Austrijos sostinėje Vienoje kalbama, kad ten matėsi ant gatvės Bela Kunas, buvusis Sovietų valdžios galva Vengrijoje. Visi labai susidomėję tuomi. Policij stengiasi jį sučiupti.

Passaico Darbininkams Nukapojas Algas

PASSAIC, N. J.—Botany Worsted Mills audinycios iškabino dirbtuvėse pranešimus, kad su 5 d. spalju bus nukapota visiems darbininkams algos mažiausiai ant 10%. Viršlaikio mokestis taipgi bus sumažinta: iki šiol darbininkai gaudavę į valandą 25 centus už viršlaikį daugiau paprastos mokesties, gi dabar jie gaus tik 10 centų daugiau už viršlaikį. Sias algų nukapojimas palies mažiausiai 7,000 darbininku. Kapitalistai skundžiasi, kad juos prie nukapojimų algų privertusi kompeticija. Tai paprastas išnaudotojų išsiskukėjimas.

Sovietų Valdžia Suareštavo Franc. Ambasados Atstovą

PEKINAS.— Sovietų valdininkai suareštavo Eric Labonne, Francijos ambasados atstovą, kuris sakosi važiuaves į Pekiną. Jis neturėjęs su savim pasporto. Labonne suareštutas Matkieskaja miestelyje, Transbaikalijoje.

LIETUVOS BANKAS

Rugpjūčio mėn. 15 d. Lietuvos Bankas turėję aukso, sidabro 33,561,932.27 lt., metalinių valstybės pinigų — 2,267,574.68 lt., dolerių, svarų ir kitos tvirtos svetimos valiutos — 26,227,409.07 lt., banknotų apyvartę — 81,703,596.99 lt.

Tautų Lygos Kongreso Sesijos Jau Pasibažė

GENEVA.— Tautų Lygos 6-tas Kongresas, kurio sesijos čionai per keletą dienų jau užsibažė. Jis šiekto ypatingo nenuveikė. Pasitalkino, delegatai pasibarė ir išskirstė. Svarbiausius klausimus risti pavesta Tautų Lygos Tarybai, kurią kontroliuoja didžiosios valstybės. Greitu laiku po šio kongreso įvyks Tarybos konferencijos, kuriose ir bus nudirbta visi darbai, reikalingi kapitalistinėms valstybėms.

VILKŲ PAVOJUS

Iš įvairių provincijos kampų praneša, kad ten privisė nepaprastai daug vilkų, kurie jau dabar ūkininkams yra padarę daug nuostolių. Ten, kur daugiau miškų, vilkai taip išdidrasine, jog gyvulius grobia net dienos metu. Gyventojai nerimsta, kad žiemą vilkai bus dar plėšresni.

Lawrenco ir Nashua Liet. Darbininkam

Šandien, rugsėjo 28 d., 8 val. vakare, Lietuvių Svetainė, drg. L. Prūseika, "Darbo" redaktorius, sakys prakalbą. Visi Lawrenco lietuvių darbininkai kviečiami dalyvauti jose. Antradienio vakarą, 8 valandą, po No. 20 High St., draugas Prūseika kalbės Nashua, N. H. šios kolonijos lietuvių darbininkai taipgi kviečiami dalyvauti prakalbose.

THE LITHUANIAN DAILY "LAISVĖ"

Published by Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc. Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

Yearly subscription rates in U. S. \$6.00; foreign countries—\$8.00. Entered as second class matter March 11, 1914, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Kaina Suvienijose Valstijose ir Kanadoj: metams—\$6.00; pusei metų—\$3.00; trims mėnesiams—\$1.50. Kitose šalyse: metams—\$8.00; pusei metų—\$4.00. Brooklyn per paštą siunčiant: metams—\$8.00; pusei metų—\$4.00.

KOMUNISTAI IR SOCIALDEMOKRATAI LIETUVOJE

Subatos "Laisvėje" tilpo ilgas Lietuvos Komunistų Partijos pareiškimas ir pasiūlymas Socialdemokratų Partijos vadams ir nariams. Dar nežinome, ką į tą pasiūlymą atsakė arba atsakys socialdemokratai, todėl apie tai šiuo tarpu nekalbėsime. Šičia mes norime atkreipti atydą tik į patį komunistų pareiškimą, kuris yra labai svarbus Lietuvos darbininkų judėjimui.

Visų pirma komunistai pabrėžia, jog kruvinos klerikalinės reakcijos siuntimas Lietuvoje nebeturi jokių ribų. Kiekvienas rimtas protestas prieš buožių valdžią pasitinkamas areštais ir įkalinimais. Užkimšti kalėjimai darbininkais kovotojais. Keturius šimtus jų gruodžio mėnesį teis karo teismas. Politinių kalinių padėtis baisi. Įvesta inkvizicija naujos mados, kuri daug žiauresnė ir kruvinesnė, negu senovės ispanų inkvizicija.

Kaip į tai turi atsinešt Lietuvos darbininkai ir visos partijos bei politinės grupės, kurios sakosi esančios darbinikiškomis? Atsakymas tėra ir tegali būti vienas: Lietuvoje turi susidaryti bendras darbininkijos frontas prieš kruvinąją klerikalizmą ir reakciją. Kurie yra priešingi šioj valandoje suvienytam darbininkų frontui, tie yra palaikytojai reakcijos ir bernai klerikalizmo, nors savo žodžiais jie kažin kaip aštriai pasmerktų klerikalus ir jų valdžią. Čia žodžiai nieko nebereiškia. Reikia spėkos atmušimui kruvinų užpuolimų. Taigi komunistai ir šiuo socialdemokratams neužilgo būsimais seimo rinkimais sudaryti bendrą frontą. Akyvaizdoje kruvinos reakcijos, komunistai savo vardu negali statyti kandidatus. Tuo būdu jie žada remti kandidatus ant Socialdemokratų Partijos tikieto (surašo). Jie sako: Parodykite juodašimčiams klerikalams, kad mes bendromis spėkomis kovosime prieš juos.

Tačiau komunistai negali akiai remti socialdemokratų kandidatus. Jie nori susitarimo, susikalbėjimo. Jie stato socialistams tam tikrus reikalavimus, kurie priimtini kiekvienam, kuris tik nori darbininkų spēkų vienybės šiuose rinkimuose. Tie reikalavimai priimtini kiekvienam, kuris tik nori ne vien žodžiais, bet ir darbais prieštintis reakcijai. Štai tie reikalavimai:

Socialdemokratams privalo pasisakyti už: 1) bendrą darbininkų frontą prieš buržuaziją, reakciją ir karą; 2) už profsąjungų vienybę ne žodžiais, o darbais; 3) už kovą del visuotinio darbininkų draudimo šeiminių lėšomis; 4) už kovą del bedarbių draudimo ir už bedarbių draugijų organizavimą; 5) už kovą del ne daugiau, kaip 8 valandų darbo dienos nustatymą visoms darbo rūšims; 6) už kovą del nustatymo algų normos, žemiau kurios negalima mokėt darbininkams ir tarnautojams; 7) už kovą del darbininkų ir valstiečių organizacijų, spaudos, susirinkimų ir kitų laisvių; 8) už kovą del amnestijos politiniams kaliniams, nukentėjusiems už darbininkų, valstiečių ir kareivių reikalus.

Toliau Lietuvos komunistai priduria: Jei socialdemokratai sutiktų dar nešti tokius reikalavimus: kova del darbininkų ir valstiečių valdžios, del sumažinimo mokesčių valstiečiams, del visiško dvarininkų žemės konfiskavimo ir jos išdalavimo darbininkams ir valstiečiams,—mes tokius ir panašius reikalavimus pilnai priimtume.

Akyvaizdoje šių aiškių darbininkams naudingų komunistų pasiūlymų, kaip pamato suvienytam frontui, kas gi daugiau begali stovėti ant kelio darbininkų vienybės ateinančioje rinkimų kampanijoje, prie kurios jau senai taip energingai ir taip pasiryžusiai rengiasi klerikalai? Atsakymas susiveda štai į ką: Ar Lietuvos socialdemokratai sutiks galutinai sutraukti ryšius su klerikalais ir darbais pradėti kovą prieš reakciją? Tai ir viskas.

Mes labai abejojame, ar socialdemokratai tatau padarys. Jų veikimo istorija mums nerodo jokios vilties. Bet Bieliniai ir Kairiai turi progą pasirodyti, kur jie stovi: su reakcija ar prieš reakciją. Palauksime, pamatysime.

Bet jau dabar mes žinome, kad Socialdemokratų Partijoje atsiras nemažai ilininių narių, kurie prielankiai pasitiks komunistų pasiūlymą. Jie, kaip darbininkai, jaučia reakcijos spaudimą ir nori bendrai su komunistais darbininkais kovoti prieš ją.

APŽVALGA

IR DEBSAS VERKIA.

Gerokai patylėjęs, prabilo ir Debsas, Socialistų Partijos pirmininkas, apie neįsileidimą Amerikon komunistų Saklatvala. Debsas apgailestauja, kad reakcija Amerikoje esanti tokia žiojpla ir savo neapgalvotais žygiais pasitarnaujanti komunistams. Girdi, uždraudimas Saklatvalai įvažiuoti labai išgarsino komunistus po visą Ameriką.

Niekas nieko nesako prieš tai, kad Socialistų Partijos galva smerkia buržuazinę valdžią uždraudime Saklatvalai įvažiuoti Amerikon. Bet tai yra žodžiai, kurie sutirpsta vos spēje aplėisti socialistinio oratoriaus senas lūpas.

Mes norime paklausti, ką veikia socialistai, kad sulaužyti buržuazinę valdžios užsimojimą ant komunisto Saklatvala? Ogi nieko. Jie dar pasijuokia iš tų, kurie rengia protesto susirinkimus. Jie griežtai atmeta Darbininkų (Komunistų) Partijos pasiūlymą bendromis spēkomis rengti protestus.

Tas parodo, kad socialistų užuojauta d. Saklatvalai yra tušti ir veidmainingi žodžiai.

APGAUDINĖJIMAS AMERIKIEČIŲ.

Klerikalai ir tautininkai kviečia Amerikos lietuvius paminėti 9 d. spalį sukaktuves lenkų užgriebimo Vilniaus. Tą dieną jie vadina "gedulio diena".

Reikia paklausti tų ponų, ar ne jie patys Vilnių atidavė lenkams? Jie negali pasislypti nuo to fakto, kad jie pagelbėjo lenkams plėšikams kariauti prieš Sovietų Raudonąją Armiją ir tuomet atidavė lenkams Vilnių. O dabar, matote, neva gailisi Vilniaus ir ragina kitus gailėtis. Žinoma, ne be tikslo jie tatau daro. Vardan Vilniaus "atdavavimo" jie spalį 9 d. rinks pinigus ir žers į savo kiaurus kišenias. Jiems susirinkimuose bus nesunku paverkti, o susirinkusieji turės brangiai apmokėti jiems už tas "asaras".

Beje, kalbant apie Vilnių, negalima praleisti nepastebėjus ir to, kad klerikalai jau faktinai pripažino lenkams imperialistams Vilnių. Jie jau sėdėjo ir kalbėjosi aplinkui vieną stalą su Lenkijos atstovais delei medžių plukdymo Nemunu ir kitais reikalais. Tas reiškia oficialų Lenkijos grobikiškos valdžios pripažinimą.

LIETUVOS MINISTERIŲ KABINETO GRIUVIMAS.

Lietuvos Pasiuntinybė Amerikoje trumpai praneša, kad nuvirto ant šono Lietuvos ministerių kabinetas. Priežastis esanti tame, kad kabinetas nesutikęs su Lietuvos delegacijos žingsniais derybose su lenkais. Esą, kabineto instrukcijos pervelai pasiekė delegaciją ir pastaroji per daug toli nuvažiojo su savo nusileidimais lenkams.

Tai irgi savo rūšies mistėrija. Kabinetas pasyrė delegaciją ir pasuntė ją į Kopenhagą tartis su lenkais, bet "užmiršo" įduoti instrukcijas! Derybos tęsėsi ilgai; "abi delegacijos principo priešo prie susitarimo trafiko Nemunu, pašto, telegrafo, telefono susisiekimo, Lenkijos ir Lietuvos piliečių inėjimo ir buvimo atatinamų valstybių teritorijoje klausimais", — visa tai aptarta, apkalbėta, susitaroma be Lietuvos kabineto žinios ir instrukcijų!—Argi neaišku, kad čia kur nors yra šuo pakastas? Pagyvysime, pamatysime.

Jaunieji Darbininkai ir Kareiviai! Kaimo ir Mokslo Jaunime! Draugai! Rugsėjo 6 dieną viso pasaulio darbininkų jaunimas švenčia vienuolikytį tarptautinę darbininkų jaunimo dieną. 1915 m., pačiame pasaulinio karo sukuryje — kuomet visas pasaulis tekėjo kraujo upėmis, kuomet soc-dem. vadai pardavė darbininkų klasės reikalus nuėjo ginti savo šalies buržuaziją — tuomet pasigirdo drąsus revoliucinio jaunimo sauksmas: Šalin karas! Karas karui!

Jaunieji Darbininkai ir Kareiviai! Kaimo ir Mokslo Jaunime!

Nuo to laiko, kasmet, rugsėjo mėn. pirmą sekmadienį šimtai tūkstančių darbininkų ir revoliucinių valstiečių jaunimo išeina po raudona vėliava į gatves ir demonstruoja prieš buržuazijos vedamus ir ruošiamus karus, prieš kapitalo vergiją. Dar tebevargsta tūkstančiai ir tūkstančiai jaunų invalidų, nustoję kojų, rankų del keletos turtuolių kapitalistų pelno, dar neišdžiūvo motinų asaros, netekusių sūnų buržuazijos suruoštoj skerdynėje, — kaip vėl naujo karo šmėkla pakvipo krauju. Francūzų buržuazija jau skerdžia pavergtas tautas Morokkoj, Syrijoj. Prasideda karas Chinijoj. Anglų kapitalistai gabena ginuklus į Lenkiją, Lietuvą ir ruošiasi užpult Sovietų Sąjungą. "Sventojų" kademų valdomoj Lietuvoj šelsta žiauriausi reakcija. Lietuvos darbo žmonės traukiami kademų valdžios į Lenkijos dvarininkų glėbį ir karą prieš Sovietų Sąjungą.

Tai vis pranašai naujos, dar baisesnės, kaip 1914 m. skerdynės, kurioj pirmiausiai nukentės darbininkų ir valstiečių jaunimas. Tam pasipriešint gali tik patį darbininkų klasę ir valstiečius reikalais. Tas reiškia oficialų Lenkijos grobikiškos valdžios pripažinimą.

Pakelkime garsiai protestą balsą prieš ruošiamą skerdynę. Protestuokime prieš kademų valdžios ruošiamą sąjungą su Lenkija, kuri veda prie karo ir pilno darbininkų ir valstiečių pavergimo.

Netikėkit jau nekartą pasidavusiems soc-dem. ir liaudininkų vadams. Spieskitės visi po raudona komunizmo vėliava! Šalin nauja imperialistinė skerdynė!

Šalin karas! Karas karui! Šalin nuozmioji kademų valdžia! Tegyvuoja visos darbininkų klasės, valstiečių ir kareivių bendras frontas kovoj prieš reakciją ir karą!

Tegyvuoja tarptautinė darbininkų jaunimo diena! Tegyvuoja Socialistinė Revoliucija! LKJS Centro Komitetas. Kaunas, Rugsėjo 5 d. 1925 m.

DARBININKŲ SVEIKATA

VYRIAUSI MŪSU ORGANIZMO VALDONAI

(Tęsa)

Taip. Taip yra be mažiausio šešelio abejonės. Smegenų darbas yra jų celėse cheminių atmainų bei reakcijų pasekmė. Ir į tas chemines narvelių reakcijas, tarp kitko, aklosios liaukos savo išskyromis ypač daug veikia. Pakrikdyk kaip nors aklyjų liaukų harmoniją, jų sutartinį darbą, pakrikis tuoj ir cheminių atmainų regulingumas narvelėse — ne tik smegenų, bet ir kitų organų narvelėse.

Į visų kūno audinių chemines atmainas, į visų kūno narvelių gyvybės apsiरेikiškimus aklyjų liaukų syvai turi didžiausios įtakos. Ir nuo tos jų įtakos priklauso viso organizmo padėtis.

Aklyjų liaukų pažinimas, jų tyrinėjimas padarė daug permainų ne tik medicinos ir chirurgijos srityse, bet ir kitų mokslų šakose, ypač tokių mokslų, kurie šiaip ar taip užsiima nagrinėjimu žmogaus asmenybės. Žingeidinga, kaip mokslininkai žingsnis po žingsnio daėjo prie dabartinio aklyjų liaukų supratimo, kaip jie pamažėl susekė jų viso grandinio svarbą.

Apie 40—50 metų atgal nieko beveik nebūdavo minėta apie aklausias liaukas. Net ir anatomijos ir fiziologijos tų laikų rankvedžiuose negalima nieko rasti apie šiuos organus. Bene pirmasis, kuris pradėjo manyti apie vidujinių išskyrų liaukas, buvo C. Bernardas. Mažučiu savo didumu liaukų ir jis da nejudino, bet jis susidomėjo kepenų veikimu. Kepeny yra paprasta, kanaluota liauka ir jų rolė virškinimo sistemoje buvo žinoma lajai senai. Bernardas žinojo irgi, jog kepenys išsunkia iš savęs tulžį, kuri takais, dūdelių dūdelėmis subėga į žarnas ir ten savas pareigas eina maisto virškinime. Bet jis taipgi prirodė, jog kepenų narvelėse leidžia iš savės stačiai kraujan ir kitokių syvų bei išskyrų, būtent, kraujacukrio arba gliukogeno. Ir tasiai gliukogenas susigeria iš kepeninių narvelių tiesiog kraujo sriovėn, be jokiu tokių takų. O patį gliukogeną kepenų narvelės gamina iš angliavandžių maisto, iš miltingų, skrobylo ir saldymų valgiu.

O kam tas gliukogenas geras, kam jis tinka, kokios jo pareigos organizmo gyvenime, yra gerai žinoma. Gliukogenas yra pats gerasai energijai gaminti kūras, yra tai medžiaga, kuri, raumenims judant, chemiškai persikeičia į savo sudėtinę dalis, ir pasekmėje tokios cheminės reakcijos pasidaro energijos, jėgos ir šilumos.

Bernardui išdėjo galvon, jog tur būt ne tik kepenys, bet ir kitos paprastosios, takuotosios liaukos bei gilės, apart gerai žinomu, takais

Tegyvuoja tarptautinė darbininkų jaunimo diena! Tegyvuoja Socialistinė Revoliucija! LKJS Centro Komitetas. Kaunas, Rugsėjo 5 d. 1925 m.

bei kanalais nuleidžiamų syvų, gamina dargi ir vidujinių syvų. Bet daug kas darodyti toje srityj jam nepasisekė.

Užtat tuoj po jam įžymus mokslininkas Brown-Sequard išrado da vieną vidujinių išskyrų pavyzdį. Jis ypač daug tyrinėjo inkstukų veikimą. Kad inkstukai gamina vyriškosios sėklos pačią esmingąją dalį — sėklagrūdžius, kurie iš inkstukų tam tikrais takais — sėklinėmis dūdimis susidaro į tam tyčią maišukus arba sėklapūslės, buvo tuomet gerai žinoma. Bet Brown-Sequardas pirmasis prirodė, jog inkstukuose yra dargi ir kitokios rūšies narvelių, intersticinių arba tarplytinių narvelių, kurios iš savės stačiai kraujan išsunkia gan ypatingus syvus. Ir jis pats ant savės patyrė, kaip daug gera jam pačiam, senam ir silpnam jau esant, padarė gyvulių inkstukų valgymas. Inkstukus arba klekus valgydamas, jis pasijuto save gaivesniu, energingesniu esant. Geriau jam sekėsi darbas, netaip greit jis priilsdavo ir visas jautėsi vikresnis, jaunesnis.

Tas naujos, jaunos, da pirmą neistirtos energijos ir gaivumo šaltinis, kaip jis susekė, paėina iš inkstukų. Jis pats ir jo sekėjai, bendradarbiai, toliau bityrinėdami, ir visai aiškiai susekė svarbumą vidujinių išskyrų, kurias gamina intersticinių inkstukų narvelės. Da paskiau tapo ir dirbtinai iš gyvulių (jaučių, veršių, telių, kuilių, meitelių, avinų) inkstukų vaistai bei preparatai pagaminti. Tokie vaistai ir dabar turi nemažai vietos medicinoje.

(Bus daugiau)

ALDLD. REIKALAI

ALDLD. VII Apskričio Kuopoms.

Draugai! Agitacijos mėnuo jau prisaitino ir mes visi turime stot į darbą. Buvo rašyta organe "Laisvėje", kad Apskričio komitetas rengs prakalbų maršrutą. Bet pasirodė, kad komitetas maršrutu surengti negali, nes negalima gauti kalbėtojų. Taigi, laike agitacijos mėnesio turime apsieiti be maršruto. Tokiu būdu kuopos pačios turi pasiskirti tokias dienas, kokios kuriai kuopai pasirodys tinkamesnės, ir rengti įvairius parengimus ir tokiuose parengimuose vesti agitaciją už ALDLD. Kurios kuopos norės, gali rengti prakalbas ir kvieisti savo apielinkės draugus: M. Plepi, A. Taraska, Skliutą, P. Krudą, Karsoną ir jė neatsisakys. Apart to, Apskričio komitetas skiria dvi dovanas tiems ALDLD VII Apskričio nariams, kurie laike agitacijos mėnesio prirašys daugiausia narių. Dovanos yra: pirma 10 dol., antra 5 dol. Pirmą dovaną gaus tas narys bei narė, kuris prirašys daugiausia narių; antrą dovaną gaus sekančias gaves daugiausia. Taigi, visi ir visos į darbą laike agitacijos mėnesio. Taipgi, draugai, nepamirškime, jog sykiu su agitacijos mėnesiu bus ir mūsų dienraščio "Laisvės" važius. Mes turime taipgi dirbti, kad gavus kuo daugiausia naujų skaitytojų del "Laisvės". Apie pasekmes praneškite per spauda.

ALDLD. VII Apskr. Sekr. J. Galgauskas. Skaitykite Dienraštį ir Kitiems Užrašykite.

JUOKAI NE JUOKAI

Kiaulienos Nevalga.

Kadangi Maika dar turėjo pilnai pusę valandos laiko ateis jo traukinys, tai jis nusipirko laikraštį ir gana interesavo juomi. Netoli stovėjo nešpėna mergina ir paskleisdama laikraštį neįsimis pakludė ją. Mergina žvairai pažūrėjo į jį. Maika, vietoj atsprašyt, paklausė: "Ko žiūri akis išvertus, ly noredama suvalgyti?" "O, nesibijokti, tamsa, esu žydelkaitė ir Kiaulienos nevalgau", atsakė mergina.

Sunkiausia Dalis.

STASĖ: Ar tu manai, Pinut, kad mergina gali būti istikima pirmajai meilei? ELENA: Žinoma, kad galėju tik atsimona, kas ja buvo toks!

Namų Atmosfera.

MOTERIS (į patarimą patušėjęs krautuvejė): Ar riu pirkt papugą, kuri moka keiktis.

PATARNAUTOJAS: Kodėl, tamsėle, norite pirkti kia papugą?

MOTERIS (atsidusęs): Ne no vyrą išsiuntė į kalėjimą ant metų laiko ir niekas gali įsivaizdint, kaip as jį gali silvinti.

Saldensis už Dievo Malonę.

Kunigas, baigdamas "priminga" pamokslą apie dievo malonę, užklauė: "Ar gal būt saldensis už dievo malonę?"

SENAS AIRISIS: Jutano parsiuko mėsa su keptais.

Teisme.

TEISEJAS (liudininkui): Jūs tvirtinate, kad jie gyvena kaip vyras su žmona? LIUDININKAS: Ne, kas kas geriau!

Už Užlaidy.

—Pas jus gera (užlaidy) technika... Jūs sakydamas monologą ne sykiu neatsisakote užpakaliu prieš publika? —Ne del to! Dalykas tas, kad man kelnes užpakalių buvo prapiļstos.

Surinko Uolind.

Mano Pastabos

Sako — Reikia Partijos. Drg. J. Serenga "Laisvėje" (N 195) sako, kad reikia pagirt bayonniečius ir norėdami kad vytautinė draugija girtai darbuojasi. Iš d. J. S. pastabos matyti, kad ta vytautinė" draugija ramiai ADP įtakoje. Tuomet kaip klausimas, kam ji vadina vytautine? Juk toks važiavimas smirda monarchizmu. Būtu, jei Amerikos vytautinė darbininkai įkurtų nors nikolajinę ar kitą carinio vardo draugiją. Jei tikrai ADP LS nambas įtaka toj draugijoj, tai turėtų pasirūpinti permąnyti jos vardą. Kitaip tikro pagrįmu niekadės neišsitarناس.

Tautininkai Renka Dolerius.

Amerikos laikraščių žiniomis tautininkai vėl renka Amerikoje dolerius. Matyti, jiems rūpi padėt klerikalams greičiau perdirbt Lietuvą iš didelio paprasto lajėjimo į didelį katargos lajėjimą. Jei Amerikos darbininkams rūpi klūdyti šiam judošiškam tautininkų darbui, jie privalo, kiek galėdami, aukoti Lietuvos darbininkų kovai ir jų spaudai. Z. A.

Iš Gyvenimo Urugvajuje

(Tęsa)

Tam tikros aplinkybės egzistuoja, kurios kenkia darbininkam organizuotis. Viena svarbiausia priežastis yra ta, kad tie darbai nepastovūs—vienoj vietoj retam tenka išdirbt pusę metų, tankiausia tik keletą savaičių. Kita priežastis, tai kad darbininkai čionai suvažiuoja iš visų pasaulio kampų ir veikia visi jie būvę valstiečiai, smulkūs savininkai, kurie, kaip jau visiems žinoma, darbininkų judėjimui yra kaip basyls vežimo rate. Darbo organizacijų nebūnant, darbininkai esti tiek bejėgiai, kaip avelių būrys. Už tai išnaudotojam vilkiam tikras rojus: Prie darbo darbininkai vaisingi, kaip sėklos, "gražiausias" žodeliai, kokius, rodosi, tik nedora "drasia" kumštis išmilyti. Ir net kumštis užvežęs čionai darbininkai visi nepaisomas. Nors tokis įstatymas šioje valstybėje egzistuoja, bet už jo lauzymą darbdaviam nei plaukas nuo galvos nekrinta. Su užmokėsimu irgi visai būna. Neretai atsitinka, kad visai neužmoka už kelių savaičių, ar ir net kelių mėnesių skerdyklų darbininkų gyvenim-

gal sutarties, taip įsigyvenęs, kad net nei kiek nenustebti, jei tu keletą pesų trūksta mokėsimo dienoje. Ir kam jie mokės? Juk nėra ko bijoti: darbininkai neorganizuoti, o valdžia tik maloniai šypsoi, matydama savo kolegų darbus. Taip yra čionai, taip yra Argentinoje, o Brazilijoje dar blogiau.

Provincija

Apert Montevideo'aus, Urugvajaus respublikoje nėra daug miestų. Yra tik departamentų (apskričių) miestukai, kuriuose randasi departamentų valdybos. Didis tų miestukų—nuo penkių iki penkiolikos tūkstančių gyventojų. Šitie miestukai veikia jokios svarbos išlaikimui gyvenimui neturi, vien tik, kaip sakoma, patys save maitina. Provincija apgyventa labai skystai. Apie Montevideo kiek tirsčiau. Čia yra daugelis plentų, viešelių, o atsitolinus nuo Montevideo už 100 kilometrų, vos kur-ner kur žiūrėsi stulbelį suvargusio "orientalo" (taip vietos gyventojai save vadina). Tos stulbelės kartais būna mūrinės, iš lauko pabaltintos ir nuo tolo gražiai atrodo. Bet prisitartinus, matai paveikslą tingaus, nekultūringo šeimininkavimo, kurs ne vien savo išvežda, bet ir papročias taip ir dvokia 16-17

gal sutarties, taip įsigyvenęs, kad net nei kiek nenustebti, jei tu keletą pesų trūksta mokėsimo dienoje. Ir kam jie mokės? Juk nėra ko bijoti: darbininkai neorganizuoti, o valdžia tik maloniai šypsoi, matydama savo kolegų darbus. Taip yra čionai, taip yra Argentinoje, o Brazilijoje dar blogiau.

Iš komisijų raportų nieko svarbaus nebuvo, nes per vasarą darbas eina lėčiau. Po susirinkimų prasidėjo piknikas (susirinkimas buvo laikomas pikniku), kuris buvo rengiamas dešimt naujos politinių kaimių. Sekamas piknikas atsisub rugsėjo 27 d. dešimt naujos Dr. Kaskiaučiaus šeimos. Drg. S. Reikus per laikraštį ir laisvą barą korespondentą ir kuopa, kam primeta jam jo paaukštas skriaudas. Tai, girdi, yra tik pasokolis ir niekam apie tai lai nerupi, nes jis atsiveris. Labai gerai. Bet kodėl tokio pareikimo nepadarėte skointojams prieš jūsų išvaizavimą? Tuomet jūsų pasiteisinimas būtų tinkamas. Bet dabar išvaizavai niekam nieko nesakę, tai skointojai pradėjo išmetinėti, kad vieniems surinkę už "Vilni" prenumeratą "pamiršai" pasiūti kur reikta, kitiems už darbą "pamiršai" užmokėti ir daugeiui "šaip delei reikalo" skolas palikote. Tai, girdi, matote, kad kuomet be pareikimo išvaizavote, tai tos jūsų "skolos" pradėjo eiti į viršų ir kenkti mūsų judėjimui. Tai kuopa, bent dviuose susirinkimuose, vienbalsiai ir nutarė pareikšti viesai, kad jūs Los Anželij pridarėte skriaudų. Tikimes, kad dabar užteks apie tai, nes visstems bus aišku.

Buffalo, N. Y.

Užėjus vasaros karščiams, dia progresyvi darbininkų veikimas buvo apmiręs. Mat, kolonija maža ir tie patys gyventojai išsikirstę, todėl jų ir negalima sukviesti. Bet dabar, pasibaigus vasarai, jau manau pradės šį bei tą veikti. Teisybė, vasarą visos keturios kuopos buvo surengusios du piknikus ir turėjo geras materialias pasekmes.

LOS ANGELES, CAL.

Rugsėjo 13 d. ALDLD kuopos susirinkimas buvo sekmingas, nes prisirasė 5 nauji nariai ir padaryta gerų tarimų. Nutarta, kad koznas narys imtųsi už pareigą mokėti po 5 c. mėnesį delei pareikimo "Daily Workerio", vienatinio komunistinio dienraščio anglų kalba, kuriam reikalinga finansinė pagalba. Būtų gerai, kad ir kitų kuopų nariai tą gerą pavyzdį pasektų. Nutarta parsitraukti paskaitą delei ALDLD agitacijos mėnesio, kuri būtų skaitoma sekamame ALDLD kuopos susirinkime, sutraukiant ir pašalinus. Tai visi nariai turi dalyvauti sekamame susirinkime, kuris atsisub antrą nedėdienį spalio mėnesio, ir kitus atsvieti, kad supažindinti su Draugijos tikslais. Nepamirškite! Svarstytas laiškas nuo St. Reikaus, kur nepasitenkina joje apkaltinimu. Nutarta, kad korespondentas duotų jam atsakymą.

C. BIURAS NEBESUNTINĖS KUOPOMS STAMPŲ.

Su spalį 1 d. padaroma didelė permaina Partijos duoklių mokėjimu. Nuo to laiko C. Biuras jau kuopoms stampų nebesiuntinės. Kuopos turės pirktis stampas distriktų ar miestų raštinėse. Biuras priims visokias aukas ir šiaip su kuopomis susirašinė.

ADPLS. SUVAŽIAVIMU DELEGATAMS.

ADPLS. suvažiavimas atsidarys spalį 3 d., 10 valandą rytė, Laisvės svetainė, 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y. Visi delegatai būkite laiku, nes suvažiavimas atsidarys paskirtu laiku.

LAPELIAI APIE LIETUVOS PADĖTĮ.

ADPLS. Centro Biuras išleido lapelius apie dabartinę Lietuvos padėtį. Juose nurodoma, kaip clerikalų valdžia darbininkus kankina ir kaip ji elgiasi su liberalais. Šitie lapeliai turi būti išskleisti po visą Ameriką. ADPLS, ALDLD ir LMPs. kuopos turėtų tų lapelių parsitraukti ir savo kolonijose išplatinti. Kaina už 500 lapelių \$2.75; už 1000 — \$4.75; 2000 — \$8.50. Pasiskubinkite duoti užsakymus. Rašykite: J. Gasiūnas, 3116 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Kandidatai į Pildomąjį Komitetą 1926 Metams.

Kandidatuoti į Pild. Komitetą 1926 metams apsiėmė šie draugai: J. Prūseika, Ig. Bečis, A. Bimba, J. Stanelis, R. Mizara, J. Buivydas, B. Krasauskas, V. Bovinas, J. Bimba, A. Matulevičius, J. Kraucevičius.

I ALTERNATUS.

J. Undzius, J. Bondžinskaitė, Senas Vincas, V. L. Dvarškis, Ig. Urbonas, A. Čičinis, V. Seralis.

APSIĖMUSIŲ KANDIDATŲ Į P. K. YRA VIENUOLIKA, O Į ALTERNATUS SEPTYNI.

Nuo pasirodymo šio paskelbimo organe "Laisvėje", atsidaro apkalbėjimas tinkamumo kandidatų šiai svarbiai įstaigai. Apkalbėjimas turės 40 dienų. Apkalbėjime dalyvauti kviečiame visus ALDLD narius. Ypatingai būtų svarbiau, jei kuopos, subendrinę savo narių nuomonę, pareikštų, kaip jos žiūri į kiekvieną apsiėmusį kandidatą.

Zinote, draugai, kad ši įstaiga yra svarbi. Tai yra širdis organizacijos, kuri suteikia gyvybę, veikimą visam kūnui, visai organizacijai. Jei širdis tinkamai nefunkcionuoja, tai aiškūs dalykas, kad kūnas būna tingus, suvargęs, bejėgis. Taip yra ir su organizacija.

Siem apsiėmusių kandidatų turime pūstinau daug ir turime progą pasirinkti. Jei manome, kad siemet buvusieji draugai pilnai neatatiko tai įstaigai, tai išrinkime tokius draugus, kurie, manome, bus tinkamesni ir organizacijos darbą dar spardiau galės varyti pirmyn.

Apkalbėjime kandidatų visuomet reikia vengti ypatyškumų. Nė vienas neturi manyti: "Na, dabar gera proga yra tulžį išlieti ant savo ypatiško priešo." Tačiau nėra reikalo bijoti pasakyti, kodėl kandidatas tad įstaigai netinkamas. Tik toks pasakymas ir nurodymas turi būti motyvuojamas organizaciniai, o ne privatiniai.

Šių metų visi P. K. nariai kandidatuoja ir sekamais metais į tą pačią įstaigą. Be a bejonės, kad ir ne visi, bet dalis jų bus išrinkta. Tai čia kaip tik gera proga nurodyti jų klaidas ir ydas, ir jei bus išrinkti sekamais metais, tai iš nurodytų klaidų galės pasimokinti.

Prie užbaigos draugų melsčiau nerasyti ilgu rašiniu, o paprieži trumpai ir storai. Taip darydami, pagerbsime organą "Laisvę", neužimdami daug vietos ir skaitytojai labiau įvertins mūsų raštus.

Ig. Bečis, A.L.D.L.D. Sekr.

BOSTONAS IR APIELINKĖ

Hudson, Mass.

Rugsėjo 13 d. įvyko ALDLD. 103 kuopos susirinkimas. Pikniko komisija pranešė, kad bendro pikniko, kuris buvo rengtamas su maynardeičiais, pelno liko \$52.79. Įgalotus komitetas tuojaus pasiūst pinigų į politinių kaimių fondą. Taipgi kuopa tarią sirdingai ačiū Aiao chorui, kuris padainavo. Nutarta surengti vakariene su šokiais ant 26 d. lapkričio bendrai su kitomis draugijomis. Nepamiršta ir "Daily Worker'is", aukojų kiek kas galėjo. Yra išrinkti du draugai, kurie renka aukas tam tikslui.

Katrie nariai buvo susirinkime, tie jau gavo knygą "Komunizmo A-B-C". Nariai tai knygą užganėdinti.

Prie agitacijos mėnesio hudsoniečiai dar nėra prisirengę. Bet manau, kad nenorės atsilikti ir todel sukurs. Knygus taipgi turi daugiau padrobeli, tuoj pasirūpinti gauti daugiau amunicijos, nes šitas agitacijos mėnuo labai svarbus.

Rugsėjo 20 d. įvyko mėnesinis susirinkimas L.L.P. draugystės.

Nutarta saukti visų draugystių susirinkimą ir išnešti protesto rezoliuciją prieš Lietuvos buožių valdžios žiaurų elgimąsi su darbininkais, už persekiojimą komunistų ir t. t.

Miško Klajūnas.

A. L. D. L. D. REIKALAI

Kandidatai į Pildomąjį Komitetą 1926 Metams.

Kandidatuoti į Pild. Komitetą 1926 metams apsiėmė šie draugai: J. Prūseika, Ig. Bečis, A. Bimba, J. Stanelis, R. Mizara, J. Buivydas, B. Krasauskas, V. Bovinas, J. Bimba, A. Matulevičius, J. Kraucevičius.

I ALTERNATUS.

J. Undzius, J. Bondžinskaitė, Senas Vincas, V. L. Dvarškis, Ig. Urbonas, A. Čičinis, V. Seralis.

APSIĖMUSIŲ KANDIDATŲ Į P. K. YRA VIENUOLIKA, O Į ALTERNATUS SEPTYNI.

Nuo pasirodymo šio paskelbimo organe "Laisvėje", atsidaro apkalbėjimas tinkamumo kandidatų šiai svarbiai įstaigai. Apkalbėjimas turės 40 dienų. Apkalbėjime dalyvauti kviečiame visus ALDLD narius. Ypatingai būtų svarbiau, jei kuopos, subendrinę savo narių nuomonę, pareikštų, kaip jos žiūri į kiekvieną apsiėmusį kandidatą.

Zinote, draugai, kad ši įstaiga yra svarbi. Tai yra širdis organizacijos, kuri suteikia gyvybę, veikimą visam kūnui, visai organizacijai. Jei širdis tinkamai nefunkcionuoja, tai aiškūs dalykas, kad kūnas būna tingus, suvargęs, bejėgis. Taip yra ir su organizacija.

Siem apsiėmusių kandidatų turime pūstinau daug ir turime progą pasirinkti. Jei manome, kad siemet buvusieji draugai pilnai neatatiko tai įstaigai, tai išrinkime tokius draugus, kurie, manome, bus tinkamesni ir organizacijos darbą dar spardiau galės varyti pirmyn.

Apkalbėjime kandidatų visuomet reikia vengti ypatyškumų. Nė vienas neturi manyti: "Na, dabar gera proga yra tulžį išlieti ant savo ypatiško priešo." Tačiau nėra reikalo bijoti pasakyti, kodėl kandidatas tad įstaigai netinkamas. Tik toks pasakymas ir nurodymas turi būti motyvuojamas organizaciniai, o ne privatiniai.

Šių metų visi P. K. nariai kandidatuoja ir sekamais metais į tą pačią įstaigą. Be a bejonės, kad ir ne visi, bet dalis jų bus išrinkta. Tai čia kaip tik gera proga nurodyti jų klaidas ir ydas, ir jei bus išrinkti sekamais metais, tai iš nurodytų klaidų galės pasimokinti.

Prie užbaigos draugų melsčiau nerasyti ilgu rašiniu, o paprieži trumpai ir storai. Taip darydami, pagerbsime organą "Laisvę", neužimdami daug vietos ir skaitytojai labiau įvertins mūsų raštus.

Ig. Bečis, A.L.D.L.D. Sekr.

\$1,000 TIK UŽ 60c.

Atsiųsk mums 60c ir gausi mūsų stebuklingą žolį vertę tūkstantis dolerių. Ką tas tūkstantis dolerių žmogui reikia, jeigu jis yra apimtas kokios nors ligos bei vidurių sugedimo? Toks žmogus yra susiraukęs, nelinksmas ir įvairių nesmagumų apimtas. Jeigu tokiame žmogui ir auginsi kalną parodytum, tai jam malonesnė būtų sveikata, negu tas aukso kalnas. Taigi, jeigu jaučiesi esąs apimtas kokių nors nesmagumų, tai greit reikalauk mūsų vaistų, kurios jums sugrąžina sveikatą.

Vaistžolės yra nuo sekančių ligų: vidurių užkietėjimo, skilvio nemalimo, nenoro valgyti, strėnų ir pečių skaudėjimo, patūrkimo, dusulio (asthma), peršalimo, skaudėjimo po krūtine, reumatizmo, plaukų slinkimo, pleiskanojimo, šlapinimosi lovoje, ir kitų ligų. Atsiųsk 60c, tai gausi vaistžolę nuo bilt vienos viršų pamaitės ligos.

Jeigu kenti nervų suirimą, galvos skausmus, užima ausys, nuomara, širdies ligą, tai atsiųsk 85c ir gausi mūsų gausius vaistus, taip vadinamus "Nervų Preparatus". Nervų liga yra labai blogas dalykas, bet mūsų Nervų Preparatas užtektai ligai kelti ir suteikia žmogų ramumą.

Atsiųsk 10c, tai gausi visokių mūsų žolį ir knygą katolėgą. Reikia žinoti mūsų žolį padavintojai vi suose miestuose.

M. ZUKAVITIS
25 Gillet Rd., Spencerport, N. Y.

AUTOMOBILIŲ MOKYKLA

Jeigu Jūs norite padaryti lengvesnį ir geresnį pragyvenimą, tai mokintis automobiliumo geroji lietuviškoji mokyklė, kur po vadovystės instruktorių galite per kelias savaites išmokti gerai važinėti ir pataisyti visokią sistamą automobilius, traukus, taipgi ir Fordą.

GAVIMĄ LAISVĄ GARANTUOJAMŲ

Taipgi sujiektom kiekvienam mokiniui vieta, nes mes esime su employment ofisu ir turim laisvą.

Mūsų adresas:
Automobile School
726 Lexington Ave.
arti 59th St.
New York, N. Y.

J. GARSVA

GRABORIUS-UNDERTAKER

LIETUVIŲ DIREKTORIUS

Išbaiznuoja ir įlaidoja amirumius ant visokių kapinių.

Paraiznuoja automobilius ir karietas rezolijoms, krikštynomai ir šiaip pasivažinėjimams.

281 Bedford ave. 243 Front St.
Brooklyn, N.Y. C Brooklyne, N.Y.

JAU PRIPAZINO

Visi, kad NAUJOKU padaryt cigalai yra geriausi Amerikoje! Taip pat visi geria, kad garai kas! "LAISVĖJE" remia darbininkų laikraštį ir kovą už buvį; tai yra puikius dalykas! Todėl, kurie rukai, viešai tiktai žino, egi garus, kurie garsu gero nedaro, o gal savo priešus šelpiate, tad aš išmintingai darysiu, kad tik savo draugu NAUJOKŲ BROLIŲ išdirbtus cigarus rūkytė, kadangi ir cigalai labai geri, sumanijai padaryti ir geriausio tobako, gražiai dega, malonus rūkyti ir dūmas puikiai kvėpia. Draugai! Išsviečite, kurie dar tų cigarų nezinote, tad visur lietuviškoose at eigoje Restauracijose, Klubuose ir ant piknikų reikalaukite nuo lietuviškių biznerių ir rūkykite visur.

JONO-JOHN'S CIGAR

Arba Petro Naujoko po 10 centų cigaru, o rūkant džiaugiesitės, kad rūkai cigaru. Vytauto (Ekstra didelis po 15c) Tėmyto vardą ir paveikslą ant bakso.

Cigarus išlaunčiame per pačią į kitus miestus privatikais ir biznerieriam. Tėmykit naują adresą:

J. & P. NAUJOKŲ CIGARŲ DIRBTVĖ

187 DIVISION AVENUE
(Near Rodney St.)
BROOKLYN, N. Y.

Verta parent brolius darbininkus; ju cigalai labai geri. Agentai visuose miestuose gal užsidirbti aktra pinigų ir garent darbininkų literatūrą.

KAI NE JUOKIA

ulienos Nevalga
angi Malka dar tur
nuse valandos lauk
traukiny, tai jis
laikraštį ir gana
vo flomj. Netol
nespėna mergina ir
mas laikraštį netol
ukludė ją. Mergu
pažiūrėjo į jį.
vietoį atpastrų, p
žiūri akis išvertu, t
a suvalgyti?
esibijokit, tamsa p
lkaitė ir kvailuos n
atsakė mergina.

Atmosfera

ERIS (į patarimus krautuvių): Aiškų t papuga, kuri naktis.
ARNAUTOJAS: Mėstėle, norite piti vėga?
RIS (atsidusęs): Mėstėle, norite piti vėga?
S AIRISIS: Mėstėle, norite piti vėga?

už Dievo Malonę

s, baigdamas "gruamokslą apie dievą užklauso: "Ar gal kas asnis už dievo malonę?"

Teisme

JAS (lūdininkas): inate, kad jie gyvena su žmona?
INKAS: Ne, kas u!

Už Užlaidų

jus gera žinoti, kad Jūs sakysite, ne sykiu mėsainėliu prieš publiką, el to! Dalykas tas, kelnes užpakalį kėstos.

io Pastabas

Reikia Partijai Serenga "Laisvę" sako, kad reikia pūniečius ir nuolatutinę draugiją rojasi. Iš d. d. matyti, kad ta draugija raunsoje. Tuomet kam ji vadina? Juk toks vartionarehizmu. Amerikos rosių aj įkurti kabinajine ar kita draugija? ai ADP LS namtojų draugijai, sirūpinti perurda. Kitaip tikri niekadės neuš

ai Renka Dolerius

is laikraščio žininkai vei renka dolerius. Matyti padėti clerikalai perdirbt Libelio paprasio katedelį katorgos la i Amerikos caris ūpi klūdyt žiaur tautininkų darvalo, kiek galėd Lietuvas darbu i ir jų spaudai.

POEZIJA

Jonas Kaškaitis.

RENEGATAS

(Tęsa)

Siautė reak'ja tuometė...
Carberniai uok's darbuotės:
Kitas už pastangas savo,
Už ypatingą stropumą,
Kaip gan apydažniai būna,
Gauna pažymii, medaliū...

Kitas ne vieną bedaliū
Vargšą, nekaltą gal suvis
Idavė valdžiai... Pražuyes—
Sąžinei šnipo tai nieko,—
By tik kišeniui jam lieka
Pinigo—grasio kraujuoto—
Pinigo Iskarijoto...

Siauciant reakcijai, mūsų studentui Didžviryj poilsis pogeris*) lemta...
Nors ir kiek rūpi, net kartais baisu,—
Vis tik saugiau kur gi būt, ištiesų?

Sotus, privalges, o rūbai—net tviska.
Ko tik įsigėidė, gauna tuoj visko...
Atskiras, puikus, gražus kambarys...
Ką gi? Ponaitis ir tiek—Ešerys!

Patalas minkštas,—lig soties primiega...
Viso čia pilna, netrūksta čia nieko.
Jausmas pavojaus iš pusės valdžios—
Ejo kasdieną mažyn, atgalios.

Carberniai juk ir manyti nedrįstų
Išieškot dvare... ir dar ko? socialisto...
Nieks nedaleistų kvailių tokių:
Doną jie žino—ne tik iš akių...

Petras ir pats—ne gi toks jau kemėras*)...
Jaučia gerai, kaip ir ko įsitverus...
Ponams nerodė, tikrai kuo esąs:
Stoka jam buvo, gal būt, ir drąsos.

Vasarą pernai, kai sūnus da mokė,
Ponams parodė gudrybę jau tokią...
Nors socialistas jis buvo tada,
Nuomonė ponų bet buvo kita.

Taktiką vedė su ponais skirtingą,—
Stengėsi daryt, kaip geriau jiems patinka...
Bet darbininkams tai, bent iš pradžios,
Rodė užuojautos žymios, didžios.

Na, o paskui, kai pamilo Liudviką,
Su kumečiais—jau kitaip,—lyg netiko...
Net ir susit'kti, taryt, nesmagu
Savo pirmesnių darbuotės draugu.

Pernai, vadinas, jau keistis pradėjo,
Smuko išlengvo, vis taikės—pavėjujui...
Na, e dabartės tai mūs Ešerys—
Atbulas traukias atgal, ir vėžys...

*) Pogeris—gerokas, apgygeris.
*) Kemėras—kerėpla, netikėlis, vėpla; keblumas.

A. Maksimas.

PASLAPTIS

(Tęsa)

Oras pasidarė kiek drėgnesnis-tirštesnis su aromatišku kvapniui nuo žydinčių kvietkų. Artinosi vakaras.

II.

Greit apsisuko vieni metai, metai pirmi naujo ir linksmo gyvenimo Baliai su Alena Susilaukė ir sūnaus. O, kaip jie jautėsi laimingi, dar nepaliesti jokio vargo ir rūpescio apie rytojų! Jie jautė gyvenimą tartum tik sapną, nes visko apščiai turėjo; valgių ir parėdų pagal pasirinkimo. Pinigus sumoje aštuonių šimtų Balys "investino" (idėjo) į nejudinamą turta, pirkdamas sėrus Greenwood Oil kompanijos, tikėdamasis gaut didelių nuosimėjų.

Kas svarbiausia, tai gamtos apdovano ti buvo sveikata, ypač Balys, kuris neatbogo sunkaus darbo prie kilojimo roliu audeklo (roljy eina 1020 mastų) ant garinių dūdų. Darbas buvo sunkus ir karštas, be ventiliacijų, o prie to skubotas, nes reikėjo priengyti ("išstymuoti") roles del desimties prosinimo mašinų. Tad dikčiai nukamuodavo.

Pirmiau dirbantieji ant to darbo ne vienas palydėjo savo sveikatą ir net su gyvasčia atsisveikino.

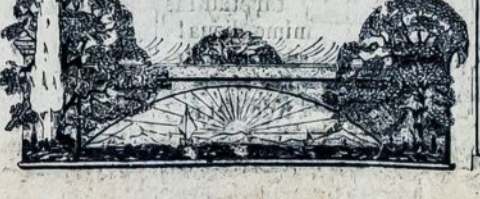
Laikas, saikuojant metais, vis sukosi toliau ir toliau,—tartum ta skiedra, pagauta tekančios sriaunios upės, plaukė žemyn, bangų daužoma.

Pirmas metas Baliai prabėgo nejučiom. Antras, o ypač trečias metas daug eunkesnis, nes iš ekonomiškos pusės jau juodu palietė juodoji šmėkla savo lediniais pirštais. Susilaukė jiedu jau ir antro kūdikio, o čion reikia gyventi apsiirengt pačiam ketvirtam, vien tik iš vieno žmogaus uždarbio. Juk gyvenant šioj šalyj su šeimyna reikalinga, kad vyras uždirbtų bent keturiasdešimts dolerių, idant galima būtų žmoniškai pragyvent. Bet, deja, nelavin tieji darbininkai daugiausia pasitenkina devyniolika ligi dvidešimts dolerių, ir tai tik dirbantieji pilną laiką. Reiškia, žmogus turi gyvent pagal savo kišeniaus, t. y. pigiausiose lindynėse, ir maistą tik prasčiausį pirkt.

Tad nedvyvai, kad tūkstančiai vargo prispaustų darbininkų eina be laiko į kapus.

Balys dirbo, kiek tik aplinkybės leido, bet jo mažas uždarbis negalėjo uždengti išlaidų, nežiūrnt, kad Alena taupii—vis reikėjo pridėt iš pirmiau sutaupyty.—Kas bus, kuomet tuos pabaigsim?—ji ne kartą prisiminė, ir ta mintis jos visą kūną krėtė, kaip drugys.

(Toliaus bus.)

SENADORIO ZINIOS

Progressyviai angliakasiai pradėjo bruzdėti ne juokais. Kur tik galima ir aplinkybės pavelina prieiti prie miniu, skleidžia savo abalsus ir vvaro propaganda, kad privertus unijos biurokratas istraukti is kasykli visus tuos, kurie dabartiniu laiku dirba kaip kompaniju turto apsaugotojai ir kad butu apskelbtas visuotinis streikas, o ne "suspension" arba "vakacijos", kaip Lewisas kad sako, o kapitalistiska spauda bando jistikinti visuomene, kad angliakasiai turi susikrovet didelius turtus, delto ir nedirba. Jie taip skelbia, labai gerai zinodami, kad netiesia, bet to reikalauja kasykly savininkai, riebiai jiems uzmokedami uz tai.

Unijos lokaly susirinkimuse jau atsiranda nariu, kurie pakelė balsą prieš tokius unijos valdybos pataikivimus kasykly baronams. Bet dar daug yra tokiu, kurie akiai seka Lewisa ir jo pakalikus, o bandancius nuradinti ju sunybes, apsaukia unijos ardytojus ir pavartoja kumstis, norėdami uzdrausti kalbėti.

Shenandoah distrikto Boardo narys yra lietuvis, kuris seniau dar skelbdavosi socialistu, bet dabartiniu laiku jau parodė savo socialistini veida pilnoj šveisoj. Rugsėjo 16 d. naskelbė vietiniam laikrastyje, kad jau jis turis isemes "varanta" ant vieno streikuojancio darbininko, kuris buk tai atkalbinėjes ir grasesne sumušimu kita enanti dirbti, kuris dirbas kasykly apsaugojimui. Ir rašė, kad tas dar neviskas, jis turis vardus ir bavarde ir kitu streikiuriu, kurie pastoja kelia einantiems i darba i Locust Mountain kasykla, neva pesiniui gaisro (kuris tesesi tris valandas, o kompanija reikalavo 30 darbininku per kelias dienas kad dirbtu).

Rugsėjo 17 d. atsibuvo prakalbos surenctos progresyviu angliakasiu vietinio komiteto. Prakalbos ivyko ant oro; kalbėjo draugas Ben. Gitlow. Publikos susirinko apie 200, kas streiko laike labai mažai. Priežastis—mažas isvarsinimas ir ta pacia diena daug orlaiviu skraidė ant miestelio ir davė žmonėms "traidus", kurie turėjo dar istekliaus užmokėti \$5 ar \$7.50. Draugas Gitlowo prakalba susirinkusiems labai patiko ir dauguma sako, kad dauciau tokiu prakalbu tai gal ir neivestume ir tiems akies atsikrasti tvyti, kurie tañ akiai Lewisa tiki. Laike prakalbu buvo isplatinta daug literaturos lietuviu ir aneli kalbose.

Progressyviu angliakasiu komitetas stenysis surengti kuo daugiausiai tokiu prakalbu ir des visas pastangas sutverti progresyviu skyrius, kur tik bus galima.

Drg. Gitlowui kalbant, vienas kompanijos žninas, kuriuos cin paprastai vadina "coal and iron", bandė surasti tokį žmogų is klausytoju, kuris nneitu su juomi pas teisėja ir iscautu "varanta" isardvumi prakalbu. Bet nerades nei vieno mitarėjo, nudulino nosi nuleides.

Rugsėjo 26 d. ADP LS 89 kuona remė baliu su prakalbomis. Kalbėjo draugas P. Buknys, kuris dabartiniu laiku šioj apdinkėsi darbuojasi ir čia jau kalbėjo rugsėjo 16 d.

Ziniu i laikraščius, vpatinai dabartiniu streiko laiku, labai mažai vaduodama, o ju labai daug. Bet priežastis, tur būt, tame, kad tie, kurie žinutes rašinėja, yra apsikrovet kitokiais darbais. Jie rengia prakalbu maršrutus, platina literatūrą ir tt. Pageidaujama, kad ir kiti draugai dažniau rašintu. Sūpnutis.

BINGHAMTON, N. Y.

REMIA "DAILY WORKER". 17 d. rugsėjo ADP LS kuopos susirinkime tapo nutarta paremti "Daily Worker", pasiuñiant is kuopos izdo 10 doleriu. Be to, teko girdėti, jog kuopos organizatorius su izdiniuku (dd. Kirrellis ir Vėzys) Prol. Meno kuopos vakare surinko auku tam pačiam tikslui virš 8 dolerių.

Suvidinta "Vortinkliai". 18 d. rugsėjo Prol. Meno kuopa statė scenon 3 veiksmu drama "Vortinkliai". Vaidinimas pavyko gerai. Publikos buvo daug. Poesnes roles turėjo draugai Moekapetris, Žukienė, Vainekis, Žolynas, Zmitritės ir kiti. Veikalo turinys įvairus, nenuobodus. Yra jame dainu, žaislu, šokių, muzikos ir, dalinai, budinimo darbininku klasinės samonės. Veikalo turinio įvairumu, kiek teko girdėti, publika labai pasiganėdiniusi.

Plačiau apie šį veikala oai teks kada pakalbėti kitoj vietoj. Menininku žurnalo Reikale. Prol. Meno S-ros centras, savo laiksuose i kuonas, pakelė klausima apie išleidima menininku žurnalo. Vietos meno kuopa, balsuodama ši klausima, nadavė vienoda balsu skaičiu než ir prieš. Svarstant ši klausima, išsireikšta, jog tokis žurnalas būtų nareidaiamas, jei būtų kam ii užbildvt gerais, naudingesni raštais, jei jo turinys būtų įdomus, įvairus. Bet, deia, nas mus, menininku eilėse, tokiu įėon (rašvtoim) matosi didelė stoka. Turime tik maža savo skvriu "Vilnvię" ir to nepaįiojame užnildyti idomiais raštais. Tai kas oi būtu tadn jei pradėtume leisti žurnalą?

Na lauksima, kokia minti ir sprendima šiuo klausimu duos menininku suvažiavimas. Es-Džei.

Dr. Ignotas Slankus 1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa. DAKTARAS (gydytojas) IR CHIRURGAS (daro operacijas). OFISA VALANDAS: Nuo 9 iki 11 A. M. Nuo 2 iki 4 P. M. Nuo 7 iki 8 P. M. Nedeliomis Nuo 10 iki 3 P. M.

NAUJAS IŠRADIMAS DEKSNIO GALINGA MOSTIS. Gydo, Reumatizma, Ranku, Koju, Nugaros skaudėjima, Šaltu, Ranku, Koju, tirpima, Dusuli, Galvos skaudėjima, ir taip visokius skaudėjimus (tik ne rozus). Tūkstančiai žmonių yra išgydę o milijonai dar nežino apie tai. Deksnio Galinga Mostis yra tiek verta auka, kiek ji pati sveria usilg naudos gydymo. Kaina 75 centai, \$1.50 ir \$3.00, ir 10 centu extra už persiuntima. Klauskite pas aptiekorius teip DEKSNIO NEW DISCOVERY OINTMENT.

AR NORI VALGYTI GERĄ DUONĄ? Jeigu taip, tai imk duoną iš GARSO KEPTUVES (Seniausią Istaigą). Turėdami kokį nors užsakymą, bū norėdami valgyti gerą, skanią, pulkinai padarytą duoną, tai visados kreipkitės į mus. Duoną siunčiame ir į kitus miestus. Savininkai: W. Masilevičius ir A. Shrupski 209 BEDFORD AVENUE BROOKLYN, N. Y. Telephone Greenpoint 2876.

Ruffles yra pleiskanų mirtinuoju priešas. Priurkiet gerai savo pleiskau ir galvos odą pirm, negu tie paslaptingi parazitai pakira pleiskų laktis, apedngs jaus galvos odą nevaliomis baltomis lupynomis, kas bus prieštastini juos pleiskų slinkimo. Pirkite beakų Ruffles už 65c pas savo vaistinėka štandien, ar 75c tiesiog per paštą iš laboratorijos. F. AD. RICHTER & CO. 2 South 5th St. Brooklyn, N. Y.

DIDŽIOJO NEW YORKO ŽINIOS

ALDLD. 1 Kuopos Susirinkimo.

Rugsėjo 24 d. įvyko ALDLD. 1 kuopos susirinkimas. Narių atsilankė mažai. Kame dalykas, kad nariai neskaitlingai lankosi i kuopos susirinkimus, sunku pasakyti. Svarbesni svarstymai ir tarimai, tai bus sekami. Komisija, kuri buvo išrinkta rūpintis įsteigimui knygyno, pranešė, kad turėjo susirinkimą visų trijų kuopų atstovų ir tame susirinkime svarstė, kaip galima būtų įsteigti knygyną. Bet dalykas tame, kad tuo tarpu visų trijų kuopų izdai tušti, o čia reikalinga pinigų. Buvo įvairių sumanyimų pinigų gavimui, bet prie jokio konkrečio dalyko neprieita. Pagaliau, kuopa iš izdo paskyrė \$15 ir ragino komisija, kad komisija pasitartų su kitų kuopų komisijomis ir kad susauktų visų trijų kuopų narių bendrą susirinkima, kuriame būtų plačiau apkalbama šitas klausimas.

Priešius prie agitacijos mėnesio, nutarta surengti prakalbas prie pirmos progos. Jeigu bus galima, tai pasinaudoti kalbėtojais, kurie bus atvykę i suvažiavimą iš tolimesnių kolonijų. Taipgi nutarta surengti pasilinksminimo vakarėlį.

Prie kuopos prisirašė vienas naujas narys, bet tuo pačiu sykiu vienas narys persikėlė i Ridgewoodo kuopa.

Beje, kuopos sekretorius V. Paukštys atsišaukė i susirinkusiu darbininku vardus ir adresus, kuriuos, ju supratimu, galima būtų prirašyti prie kuopos, nes jis bandys juos kaip nors įkalbinti. Todel draugai, kurie žinote tokius darbininkus, atneškite ju adresus i "Laisvės" raštine ir perduokite V. Paukščiu. Rep.

Mintys ir Faktai.

New Yorke, policijos stotj ant 47 gatvės, policmanas McCarthy buvo didelis priešas Hylano ir jis sakė, kad niekad už jį nebusuoms. Jo draugas Stel tvirtino, kad jis ir dabar kada buvo nominacijos, balsavo už Hylaną. Tuomet McCarthy išsitraukė revolverj ir paleido i savo draugą kulka.

Kaip nuo policmanu, tai kitokios politikos negalima nei norėti, nes jie viską riša buoze ir revolveriu.

Laikraščiai ir rašė, kad Sheephead policijos kapitonas Brennan, bevalgydamas oisterius, rado perlą, vertą \$1,000.

Kažin ar dabar nepabrangs oisteriai, nes juos daugiau žmonių pradės valgyti mandami surasti perlų?

Pirmiau tik policija vartojo gazu, bet dabar jau juos vartoja ir plėšikai. Name, kuris randasi 324 W. 86th st., plėšikai užpuolė ant turtingos ponulės ir paėmė iš jos perlus, vertės \$6,000. Kad ii negalėtų rėkti, kada plėšikai išėina, pakišo nanosėn gazu ir ji apsvaigo. Kada atsipeikėjo, tai jau plėšikui ir pėdos užšalo.

Plėšikai neatsilieka nuo policijos.

Harleme veik vienu ir tuo pačiu laiku kilo trys gaisrai. Policija tvirtina, kad tai esą padegiotuju darbas.

Jeigu policija sako, tai ji gerai žino ir, manau, niekas tam tvirtinimui neprieštaraus, bet kiekvienas pasidžiaugs, kad mes turime tokią policiją, kuri viską žino...

Kampas 136 gatvės ir Madison ave. iškilo garaziuie gaisras ir eksplozija, kurioje sugadinta virš šimto automobiliu.

Nedailioje žmonėms buvo trunuti liuosjau vėkščioti, nes šimtas automobiliu negalėjo gatvėmis lekioiti.

Ant kampo 1st ave. ir 98 gatvės automobilis susidaužė su taxi. Tros vyrų išsoko iš automobiliaus ir leidosi bėgti. Paliktame automobilijuje rastas žmogus, kuriam kulka suvaryta i smilkinį. Pas ii kišeniu rasta \$1,450. Pasiškėjo, kad tai buvo vienas butlegeriu, kuri jo drauocai nušovė ir vežė į East up "plaidaitu". Tarpe butlegeriu eina kova. Nežinia ar iš ju atsiranda streiklauziu, kurie pigiau mūn-

šaina pardavinėja, ar didesnius nuosimčius moka kai kuriems blaivybės agentams ir tas priveda prie kovos.

New Yorko teisėjas teisė kelias automobilies už greitą važinėjimą. Kada jos atsistojė prieš teisėją, tai teisėjas išvydo labai skausčius, nepaprastai i akis puolančius, pančekų paraišalus. Matomai, tie paraišalai teisėjui nepatiko, todėl jis liepė pakeisti juos ne tokiais skausčiais.

Ar tik nebus išleistas įstatymas kokios spalvos nešioti ir pančekų paraišalus?

Taip vadinami "penkcentiniai" piliečiai susiorganizavo ir padavė prašymą, kad Hylanas kandidatuotų nuo trečios, nepriugulmingos partijos i majorus. Jie jau surinko 25 tūkstančius parašų ir tokia "partija" gali statyti kandidata.

Paziūrėsimė ar Hylanas bandys joti ant penkcentinio arkliuko, ar susilaikys nuo jojimo.

Jamaica ligonbutyje įvyko didelis krizis, kurj iššaukė suva. Ligonbutio užveizdos suva įkando pašalinį žmogų. Nors jis ligonbutiu darė gero, nes reikėjo tą žmogų gydyti ir buvo daugiau darbo, vienok ligonbutio direktorius pašalino užveizdą. Tuomet rezignavo šeši chiruragai, protestuodami prieš direktoriaus tokj pasielgimą.

New Yorko policija vis gabeina ir gabeina ant Ellis Island chiniečius. Dabar ji turi jau sudarius 216 ir sako, kad juos visus deportuos.

Labai gerai, laivų kompanijos turės gera biznį, nes jau dabar laikraščiai sako, kad valdžiai tos deportacijos apsieisai apie 50,000 dolerių.

J. Sveikauskas.

Aktoriai Spiečias i New Yorką.

Atvėso oras; prasideda teatru ir operu sezonas. Iš viso pasaulio gabesni aktoriai traukia i Amerika, nes čia daugiausia teatru, čia puikiausia Metropolitan opera, kuri surenka visos pasaulio gabiausius dainininkus-aktorius.

Laikraščiai praneša, kad atvažiuoja Šaliapinas, kuris koncertuos ir dalyvaus Metropolitan operoj. Jau daugelis atvyko geresnių aktoriu ir dainininkų, kurie laukia atsidarymo operos. Laikraščiai praneša, kad šiemet vėl atvyks i New Yorka Maskvos Dailės Teatro trupė, kuri čia statys eilę veikalų. Kada šita trupė buvo Amerikoje, tai ir angly spauda gerėjo si ios lošimu.

Taigi, prasideda linksmybės. Bet ar darbininkams visa tai bus prieinama? Metropolitan opera darbininkams neprieinama; geresni teatrai darbininkams neprieinami, nes reikia įžangą mokėti labai brangia. Geresni koncertai irgi darbininkams neprieinami. Todel visomis tomis linksmybėmis, visais tais smagumais galės pasinaudoti vien tik buržuazija, kapitalistai.

Pakol dailė buržuazijos ir kapitalistų kontrolėje, patol ji tarnauja vien tik turčių klasei ir darbininkai neturi laimės išgirsti geriausių pasaulio dainininkus ir išvysti geriausių aktoriuos lošiant scenoje. Darbininkai turi pasitenkinti savo parengimais, savais "aktoriais", kurie bando namėgdžiot aktoriuos. Meno Mylėtojas.

PARENGIMAI IR SUSIRINKIMAI

MASPETH, L. I.—LMPS 91 kp. turės ekstra susirinkimą utarninke, 29 d. September, pas drauge Linonienę, 24 Hamilton Pl. Draugės, malonėkite visos susirinkti. Yra svarbių reikalų apkalbėti—bus renkama delegatės i konferencija. Org. K. Linonienė.

BROOKLYNIECIAMS.—Ateities žiedo Vaiku Draugijės Williamsburg pamokos jau prasidėjo. Vaikučiai mokinami lietuvių kalbos, rašybos ir dainų. Todel prašome anelinks lietuvius leisti savo vaikūčius i mokyklėle. Pamokos atsibūna kiekviena panedeli, taigi sekanti pamoka įvyks 28 d. rugsėjo (Sent). "Laisvės" svetainėje, 46 Ten Eyck St., Brooklyn. Pamokos prasideda nuo 6:30 val. vakare. Komisija. (228—230)

ČYSTAS BICIŲ MEDUS Jeigu nori čysto bičių medaus, užėik pas: J. MILIAUSKA 22 Stagg St., Brooklyn, N. Y. Valgomų daiktų krautuvėje.

PARDAVIMAI

PARSIDUODA (dvi karčiamos—vienos pusė, o kita galima pirkt visą. Kaina priinama. Savininkas eina i kita biznį. Gera progą pirkt. Vladas Morkūnas 441 Keap St., Brooklyn, N. Y. 225—253

PARSIDUODA labai pigiai 3 kambarių formišius. Kas nupirks, galės ir apsigyventi. Tinka mažai šeimynai arba nevedusiems vyram. Randa pigi. Atsišaukt po No. 412 So. 4th St., prie pat Union ave., viena is laiptais, Brooklyn. (230-231)

IŠRANDAVOJMAI

Išsrandavoja kambarys vienai arba dviem ypatom. Kambarys didelis su dviem langais. Atsišaukite i "Laisvės" ofisą: 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y. (228—230)

Išsrandavoja kambarys del vieno vyro; kambarys šviesus, du bloki nuo Linwood stoties. Gaminčiau ir valgi namie. Randa nebrangl. Klauskite pas: M. K. 453 Essex Street, E. New York, N. Y. (228—230)

Telefonas: Stagg 9105 Dr. A. Petrika LIETUVIS DENTISTAS X-Spindulių diagnoza 221 SOUTH 4TH STREET BROOKLYN, N. Y. Priešias "Bridge Plaza" Valandos: 10—12 prieš piet 2—8 po piet Penktadieniais ir sekmadieniais tik sulgy sutarties.

Jei Nori Būt Sveikas, Valgyk Valgius, Gamintus LORIMER RESTAURANT 417 LORIMER ST. "Laisvės" Name, Brooklyn. Kuriam dar neteko buti ir paragauti tikrai lietuviškai pagamintų valgiu, tai medžiame ateiti ir persitiktinti. Savininkai: A. VELICKA ir J. SUTKUS

Sugedę Dantys — Suirus Sveikata Išgydaminuoju dykai. Savo darbu garantuojame. Taisome ant išmokeščio. DR. H. & J. ZASULY Chirurgai-Dentistai 257 So. 2nd St., Brooklyn, N. Y. (kampas Havemeyer) Antras ofisas: 188 Flatbush ave. Cor. 5th ave.

Telephone Stagg 0783 J. LEVANDASKAS GRABORIUS 107 UNION AVENUE BROOKLYN, N. Y.

Brooklyn LABOR LYCEUM DARBININKŲ ISTAIGA. Salės del Baliu, Koncertų, Baidietų, Vestuvių, Susirinkimų ir tt. Pulkus steličius su naujaisiais įtaisymais. Keturios boliu alėmos. KAINOS PRIEMAMOS. 949—959 Willoughby Ave. Tel. 3842 Stagg.

Telephone Triangle 1450. LIETUVIS FOTOGRAFAS IR MALIORIUS Nufotografuoja ir numaliovoja visokius pavelsius įvairiomis spalvomis. Atnaujina senus ir krajavus ir sudaro su amerikoniškais. Darbe atlieka gerai ir pigiai. Kreipkitės šiuo adresu: JONAS STOKES 173 Bridge St., C. Brooklyn, N. Y.

ATEITIES ŽIEDO JAUNUOLIAMS SKAITYMAI LIETUVIŲ MOTERŲ PROGRESYVIO SUSIVIENIJIMO ISLEISTAS VAIKAMS VADOVELIS TAI YRA PUKI IR PAMOKINANTI KNYGA 224 paslaipių, drutais popieriniais apdarais. Kaina tik 50 centų. Su užsakymais kreipkitės šiuo antrašu: "DARBININKIŲ BALSAS" 46 Teneyck St., Brooklyn, N. Y.

VYRIŠKŲ DRAPANŲ KRAUTUVE Užlaikau drapanas geriausių kompanijų. Skrybėles, kepurės vyrams ir vaikams. Padarau nuo lietaus apsiaustus (rainkotas) vyrams, moterims ir vaikams. Prašau Tamistą reikale atsilankyti, o būsite pilnai užgaidinti. S. PAUZA 131 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

Tel. Stagg 4697 A. L. CLOTHING CO. LIETUVISKA DRABUZIŲ ISTAIGA Mes užlaikome didžiausią krautuve naujau madų drapanų suaugusioms, jaunėnėm ir vaikams. Taipgi siurame ant užsakymų ir "Mail Orderus" i kitus miestus per mūsų agentus. Užlaikome didelį pasirinkimą vilnaus mados audėkliu. Krautuve atdara paprastomis dienomis nuo 8:30 ryto iki 9:30 vakaro, nedėdieniais ir šventadieniais nuo 10 ryto iki 1:30 po pietų. Ateikite pasižiūrėti. A. L. Clothing Co. 216 Manhattan Ave. Brooklyn, N. Y.

Lietuvių Technikos, Automobilių MOKYKLA — ir — DIRBTUVĖ geriausiai įrengtoje vietoje. Praktikos pamokos išardyt, sutaisyti ir sudėt visokius motorus, apie elektrą ir važiaivimą. Pilnas kursas šoferio-mechaniko lietuvių ir angly kalboj veda visiem žinomas ir per 15 metų prityres Inspektorius L. TIKNEVICIUS Garantuojame laisnį ir diplomą. Pajieškome darbo. Ateikite apžiūrėti mūsų mokyklą. Mokykla atdara nuo 9 ryto iki 9 vakare. Nedėliomis nuo 11 val. ryto iki 3 val. po pietų. Klesos dienomis i vakarais NEW YORK AUTO SCHOOL 228—2nd Avenue. (Kampas 14 gatvės) New York City

Dr. LOUIS ZINS, SPECIALISTAS Gydom pasekmingai įvairias ligas VYRŲ IR MOTERŲ NEPAISANT KAIP PAVOJINGA LIGA IR KAIP SENAI KENTLAS GALIU PAGELBETI. MANO GYDYMAS SUTEIKIA PASTEK. MES įvairiuose apsirėškimuose ligų—Nervų, Odos, Kraujo Nevalumo, Olos Sugedimo, Chabniškų Skaudulių, Abelo Nervų Silpnumo, Chabny, Šlapinimosi Nesmagumo, Reumatizmo, Esmmerhoido ir visiu kitokiu ligų. Ar davei zaminiuoti savo kraują ir ar žinai kaip padėty? X-Ray; kraujas tiriamas Wassermano typtema ir vaistais. Teisingas tyrinėjimas ir gydymas. UZMOKESTIS PRIEMAMA IR SYKIU SUTEIKIAMAS mano ypatiskas patarimas kiekvienam atsilankiusiam, nes prie kiekvieno paciento būnu ypatiskas. KALBAME LIETUVISKAI. PATARIMAS IR EGZAMINAVIMAS DYKAL. Kasdien: nuo 9 iki 9 val. vakare. Nedėliom: nuo 9 ryto iki 4 p. p. DR. ZINS 25 METU SPECIALISTAS 110 East 16th St., New York, N. Y. Tarpe 4 Ave. ir Irving Place

"DARBININKIŲ BALSAS" Leidžia Lietuvių Moterų Progresyvis Susivienijimas Išėina prieš pirmą kiekvieno mėnesia. PRENUMERATOS KAINA METAMS 2 DOLERIAI. Tai yra labai interesingas ir pamokinantis žurnalas. Jams tai pa apmąymas viso tarptautinio moterų ir abelo darbininku jungimo. Daug talpinama eilių ir apysakų. Kiekvienas, norintis emagyti ir pamokinančių pasiskaitymų privalo užsirašyti "Darbininku Balsu". Ypatingai moterys privalo skaityti, nes daug moterų klausiaų pradėnama jame. "DARBININKIŲ BALSAS" 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.